

uže v rokah; kaj sta hotela še več? Prav satanskega veselja poskakovalo jima je sprideno srcé!

Kakor do sedaj, bilo je tudi naprej njihino vedenje, postopanje in ravnanje hinavsko-hlinjeno in zloбно-zvito.

Zadnjo nedeljo meseca julija 1869. leta dáj Plahtač z dovoljenjem županstva pod lipo sledeči razglas po občinskem slugi javno oklicati:

„Mili prebivalci Zalesja in okolice! Skoraj uže tri mesece med vami bivam. Opazoval sem vas med tem časom bistrim očesom; vaša poštenost, bogoljubnost in ljubezen, ki med vami vlada ter neumorna delavnost napolnile so me, da sem sklenil med vami vsaj 10 let bivati, ker med takimi pošteni, kakor ste vi, dá se mirno in bogoljubno živeti. Ker vas od prvega do zadnjega ljubim in spoštujem, sklenil sem tudi, vam položaj vaš v marsičem polajšati. Do sedaj morali ste vse potrebne reči, katerih doma ne pridelujete, si v mestu za drage denarje kupovati, kar vas je leto in dan pomenljivega truda in zamude časa stalo. Da vam pa na tem prihranim, odprem jutri v zakupni hiši sredi sela štacuno raznih drobnosti in gostilno, v kateri bodete v prihodnje na vse strani dobro in ceno postreženi.

Naklonjenost do vas me je do tega pripravila; upam, da se tudi vi meni — le v korist svojo — naklonjene skazete.

Zalesje dné 30. julija 1869. Plahtač l. r.“

Prec drugi dan zjutraj visela je pri Plahtaču nad vratimi uhoda velika tabla s sledečim zlatim napisom: „Gostilna in štacuna pri Jagnjetu“. „Zalesčanom v prid in korist.“

Uže ta napis sam na sebi bil je nepokvarjenemu in dobremu prebivalstvu Zalesja prava omamica in skušnjava.

Ravnokar omenjeni razglas in mikavni napis nad vratmi privabila sta nekoliko posameznikov uže med prvim tednom k Plahtaču; bili so radovedni, kaj bode iz tega. Niso se pa mogli zadosti načuditi ljubeznjivosti in uljudnosti, s katero sta Plahtač in njegova Beta vsakega posebej sprejela in ga postregla. Prve postrežbe tudi nobenemu nič računila nista, nad čemur se je vsakdo še bolj čudil ter se za Plahtačevo napravo nekako ogrel in pridobil. Prihodnjo nedeljo po popoludanski službi božji je pa Plahtač imel uže veliko število gostov v svoji gostilni; več njih gnala je k njemu radovednost, a veliko pridobili so jih za-nj tudi medtedenski posamezni gosti njegovi. Je uže tako, da beseda besedo dá; taka godila se je tudi tukaj. Prvenci hvalili se drugim sosedom svojim novega in prvega gostilničarja-štacunarja zaléškega nad vse. — Tudi to nedeljo pogostil je Plahtač one goste, ki so se ta dan prvokrat pri njem oglasili — zastonj — brezplačno; drugim računil je pa kaj zmerno vse, kar so pri njem použili.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Državni zbor prične se dne 11. oktobra in slovenskih poslancev čaka težavna naloga. Položaj, kakoršnega je povzročilo postopanje naučnega ministra Gautsch-a, je zamotan. Jedro vprašanja bode po našem prepričanju to, ali se Taaffe-jeva vlada izreče s koraki naučnega ministra solidarno ali ne.

Ako ostala vlada odgovornost za storjene korake prepusti naučnemu ministru samemu, potem bodo prizadeti krogi računali z njim. Slovenski poslanci izrekoma nimajo računati z naučno upravo samo zaradi razpuščene kranjske gimnazije, ne samo zaradi zaprek stavljenih zabranjenega vzdržavanja prvega razreda na lastne stroške, dalje tudi ne zaradi zaprek, katere je storil sprejemani manjši učencev v slovenske paralele ljubljanske gimnazije, ampak obračunati je z naučnim ministrom tudi zaradi preziranja onih skromnih zahtev glede srednjih, obrtnijskih in ljudskih šol slovenski mladini namenjenih. — Ne bode ga razumnega človeka, ki bi po vsem, kar se je zgodilo do sedaj, mogel slovenskim poslancem očitati, da njihova potrpežljivost ni bila skrajna, da bi bile zahteve napepete. — Po pravici smejo zastopniki našega naroda zahtevati, da vlada prestopi od obljub k dejanju. K tem korakom pa je treba, naj se jim uže obeta kaj vspeha ali ne, složnega in soglasnega postopanja vseh slovenskih poslancev. — Tu mora potihnuti vse osobno mrženje, in največja napaka bi bila, ako bi se žalili najskušenejši naši državniki.

Kaj se s takim početjem doseže, kaže nam najočividnejša dogodba, na katero ne bodejo nikdar mogli ponosni biti mladočeski rogovileži. Mislimo namreč izvolitev v mestni skupini Pizek, kjer je bil za poslanca izvoljen neki grof Lažanski po svojem poslu nemški gledališki igralec, čegar izvolitev veliko radost prizadeva nasprotnikom českega naroda. — Pri nas bil bi uspeh takega postopanja nedvomljivo ta, da bi se na pr. grof Hohenwart, uvidujoč, da pri sedanji vladi njegova beseda ne nahaja veljave, popolnoma odtegnil političnemu delovanju, z njim vred še marsikdo drugi. — Kolike važnosti pa je posebno v kritičnih trenutkih svet skušenega politika. — Kolike važnosti bi bilo vodstvo Hohenwartovo za slučaj, ko bi Taaffejeva vlada vendarle hotela braniti korake Gautschove, to lahko razume vsak, kdor je uže kedaj stal pri vretenu politike.

Slovenske poslance tedaj čaka sila težkega in važnega dela, da bode uspešno treba jim soglasne podpore vseh volilnih krogov in vsega slovenskega časnštva.

— Gospoda grofa Karola Hohenwarta, predsednika najvišjega računskega dvora in državnega poslanca za Ljubljano, zadela je huda bitka izguba. V ponedeljek popoludne umrl mu je namreč na Dunaji drugorojeni, sedaj 34 let star sin Lotar, c. kr. ministerskega tajnika namestnik in okrajni glavar na Tirolskem, ki si je pri zadnji tamošnji povodnji nakopal hud reumatizem.

Bojimo se, da bi ta britka izguba ne uplivala neugodno na strajnost in bojevitost skušenega našega zastopnika in modrega vodja državnozbornske večine.

— Vreme. Kvaterna sreda prinesla je hladno vreme in slano, ki je posebno po ljubljanskem močvirju prizadela na ajdi mnogo škode. Včeraj nastopil je po mrazu nekaj gorkeji dež.

— Prodaja plemenske govedi. Izvirne belanske bike, nakupljene z državno podporo, prodajala bode c. kr. kmetijska družba v soboto 8. oktobra t. l. ob 9. uri dopoldne v Kranji na dvorišču gostilne „pri Žumru“. Goved se bode prodajala potom dražbe pod sledečimi pogoji: 1. Goved se postavi na dražbo za polovico cene in se jo onemu proda, ki največ za njo ponudi. 2. Kdor goved kupi, jo mora precej plačati. 3. Kupec se zaveže z zavezuim pismom, da vzame kupljeno goved precej v svoje varstvo, ker c. kr. kmetijska družba potem nobene odgovornosti ne prevzame več.

— Šesta javna dobrodelna tombola bode v nedeljo 2. oktobra s prijaznim sodelovanjem vojaške godbe c. kr. 17. pešpolka baron Kuhu. Godba začne svirati ob 2. uri popoldne. — Začetek tombole je ob 3. uri popoldne na Kongresnem trgu v Ljubljani, na korist zakladu cesarice Elizabete otročje bolnice in I. ljubljanskega društva v podporo in oskrbljevanje bolnih in onemoglih društvenikov. Dobitki so naslednji:

1. pet tern po 5 gld. v srebru	25 gld.
2. štiri kvaterne po 10 gld. v srebru	40 "
3. tri kvinterne po 20 " v "	60 "
4. I. tombola v srebru in s zlatom lepo okrašena	100 "
5. II. tombola v " " " " " "	50 "

Skupaj . 275 gld.

Vsi dobitki so lepo okrašeni. — Tablice se prodajajo v knjigotržnici gosp. pl. Kleinmayerja in Bamberga (na Kongresnem trgu), v prodajalnici g. K. Karingerja (na mestnem trgu), v prodajalnici papirja g. K. S. Till-a (v špitalski ulici), v špecerijskih prodajalnicah gosp. J. Schlafferja na Št. Jakobskem trgu in g. J. Rögerja na oglu mosta šentpeterske vojašnice, v prodajalnici železine g. Albina Achtschina v gledaliških ulicah, kakor tudi po vseh loterijskih uradih in trafikah. V nedeljo 2. oktobra se pa dobivajo tablice od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne tudi pri odru na Kongresnem trgu. — Tablica velja 20 krajcarjev. — Ako bi bilo vreme neugodno, preloži se tombola na drugo nedeljo ob lepem vremenu in kupljene tablice imajo tudi potem svojo popolno veljavo. Odbor tombole.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Ta ponedeljek otvorjen je bil tukaj shod učenjakov in strokovnjakov z naslovom „Kongres“ za „Hygiena in Demografijo.“ Shod je mednarodni. vdeležujejo se ga vse države in vsi narodi in peča se s splošnimi zdravstvenimi vprašanji. — Pokrovitelj je temu

shodu cesarjevič Rudolf, predsednik pa prof. Ludwig. Zborovanje otvorilo se je v ponedeljek ob 11 uri v veliki dvorani glasbenega društva (Musikvereins-Saal). Navzoči so bili: cesarjevič Rudolf, ki je zbor otvoril v imenu cesarjevim, dalje: kardinal nadškof Gangelbauer, ministri: Ziemalkovski, grof Falkenhayn, baron Pražak, Gautsch, marquiz Baquechem; Nemški poslanik princ Reuss, cesarski namestnik baron Possinger, vitez A. Schmerling, deželni maršal grof Kinsky in mestni župan Uhlir pa veliko zastopnikov unajnih držav in članov kongresa.

Zbrane nagovoril je prvi predsednik profesor Ludwig pričeni s pozdravom do pokrovitelja cesarjeviča, dalje omenja, da je to po komaj preteklih 10 letih šesti tak mednarodni kongres, katerih prvi je bil v Brüsselju, dalje so bili v Parizu, Turinu, Genfu, Haagu in sedaj šesti na Dunaju. Dalje govoril je prof. Ludwig o namenu kongresa. — Za njim odgovoril je cesarjevič Rudolf rekoč: Najdragocenejši kapital držav in družbe je človek. Vsako posamezno življenje zavzima gotovo vrednost. To ohraniti in do neizogibne meje kolikor moč neskrajšano ohraniti, to ni samo zapoved humanitete, to je tudi v lastno korist naloga vseh zadrug.

Posamezen tega nikakor ne more doseči, zato treba vzajemnega skupnega delovanja. Po naštetji nalog kongresa in pozdravu došlih zastopnikov in gostov, izreče cesarjevič 6. kongres otvorjen.

Za njim govoril je glavni tajnik profesor Gruber o nalogah shoda, za njim pa zastopnik Nemške tajni svetovalec Köhler.

Pa zanimanje za hygienski kongres odmika se uže sedaj in se bo vsaki dan bolj onemu za pričenjajoč se državni zbor. Dne 11. oktobra namreč zberó se državni poslanci v novo zanimivo zborovanje. — Do sedaj se za čas Taaffejeve vlade še nikdar v krogih vladi prijazne večine še ni nakopičilo toliko opravičene nezadovoljnosti zoper vlado, kakor se je v malih mesecih prestanka posrečilo povzročiti naučnemu ministru Gautsch-u. — Ta odpotuje še v zadnjem trenutku v spremstvu bivšega državnega poslanca Rittnerja v Galicijo z očitnim namenom, da bi si tam z bolj ali manj dragocenimi obljubami pridobil prijateljstvo in pa podporo galiških državnih poslancev.

Od politične skušenosti galiških poslancev je pričakovati, da paznim okom pregledajo položaj in da po vsem hladnokrvno sodijo dosedanjo malo srečno delovanje ministra Gautsch-a, kateri je s svojimi dosedanjimi koraki vsikakor pokazal vsega drugega več kot spretnost za vodstvo najvažnejšega nam naučnega ministerstva.

Ogerska. — Vojaške vaje sklenjene so bile dne 25. t. m. in potem podal se je cesar takoj v Buda-Pešt, kjer je bilo končno posvetovanje skupnih ministrov o skupnem državnem proračunu za prihodnje leto. Takoj pa se prične tudi zborovanje novoizvoljenega ogerskega državnega zbora, katerega cesar odтвори s prestolnim govorom. — Nadvojvoda Albrecht obiskal je te dni dvor Romunsk in je bil tam sprejet z velikim odlikovanjem.